

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclamae, după tarif.

Înfiinţată în 1888 de George Bariţiu
Apare de trei ori pe săptămână

Prin fine îns. 2068 afene, şi pentru fine, la libertate, legalitate şi cinste.

Protestul opoziţiei unite în contra cenzurii presei

Declaraţia citită de d-l Iuliu Maniu în şedinţa de ieri (Miercuri) a Camerei.

„Guvernul prezidat de d-l Ion I. C. Brătianu, inaugurat prin fraudă electorală, menţinut pentru nenorocirea ţării timp de 4 ani, prin teroare şi falşuri, îşi termină zilele cu desăvârşire compromis.

„Pentru a-şi prelungi agonie, el nu se dă înapoi nici dela călcarea flagrantă a Constituţiunii ce singur a votat. Sub pretextul stării de asediu, pe care nici un eveniment nu o justifică, stare de asediu perimată în drept de oare-ce n'a fost proclamată şi nu poate fi menţinută în ciuda prescripţiunilor legale categorice — şi căzută de fapt în desuetudine, guvernul Brătianu a reînviat cenzura presei în timpul vacanţei parlamentare.

„Deşi guvernul nu a putut să persiste în nelegiuirea măsură luată, opoziţia unită nu poate lăsa prilejul deschiderii Camerilor, fără a protesta dela această tribună, în auzul ţării, cu cea mai profundă indignare faţă de asemenea acte nesocotite şi împotriva acestei nouă insulte aduse unui popor blând şi cuminte, dar care se află totuşi la extrema limită a răbdării sale“.

Congresul bisericii ortodoxe.

I. P. S. S. Patriarhul Miron a convocat în sesiune extraordinară de constituire „Congresul Naţional Bisericesc“ al Bisericii Ortodoxe Române pe temeiul articolelor 10 şi 12 din statutul de organizarea ei.

Convocarea este pentru ziua de 3 Februarie, când la orele 10 dim. se va începe slujba religioasă la Catedrală şi imediat după aceea, va începe congresul la Camera Deputaţilor.

Se va constitui în această şedinţă, biroul, se vor verifica mandatele. Se vor constitui apoi organele de execuţie, se va alege consiliul central bisericesc din 5 clerici şi 10 mireni şi se vor alege 2 membri în Episcopia Bisericii.

Pentru 4 Februarie este convocat „Colegiul electoral pentru alegerea episcopilor şi arhiepiscopilor“. În această zi la orele 10 va avea loc o slujbă religioasă în catedrala Pătrăriei şi apoi Colegiul va proceda în Camera Deputaţilor la alegerea Episcopului de Constanţa.

Răsbunarea slăbănogului

Atacurile orbe şi neghioabe pornite de oficialii guvernului împotriva d. prof. Iorga, fac din vajnicii luptători ai „Viitorului“ nişte figuri caraghioase. În noul ultim ziarul vizat scrie:

„D-l N. Iorga a început cursurile sale la Paris. Dacă sunt învitate în franţuzeşte, nu se potriveşte cu auditorii români, obligaţi să le asculte; iar dacă sunt în româneşte, ce înţeleg din ele uşierii?“

Înainte de a fi spărat aceste rânduri în oficioşul liberal, d-l Brătianu trebuia — şi ar fi fost aceasta o datorie naţională — să-şi înveţe redactorii ca să cunoască pe d-l Iorga cel puţin în parte decum îl cunoaşte strelnăţatea pe acest savant care numai cinste a făcut şi face Ţării româneşti“.

De sigur săgeţile înmulate în otrava răutăţii liberale nu ating de loc pe d-l Iorga, care e prea mare decât să se sinchisească de atacurile neputincioase ale unor pitici caraghioşi ca năstrucii d-lui Brătianu. E înşelător însă pentru instituţiile de cultură ale Franţei a susţine, cum fac cei dela „Viitorul“ că oratorii şi savanţii cari vorbesc de pe tribunele lor sunt nişte simpli cuvântători pentru uşieri. Dacă „Viitorul“, acasă, ştie şi îndrăzneşte să şi bată joc de tot ce are această ţară mai bun şi mai sfânt, să nu uite că în comparaţia idioată pe care o face în rândurile de mai sus aşază în rândurile „uşierilor“ savanţii şi persoanele marcante ale Franţei, obişnuite şi dornice să asculte conferinţele d-lui Iorga. Işi poate permite d-l Brătianu şi presa d-şale să facă circ din parlamentul liberal, dar a face din Institutul Institutul Sorbonnei, — de unde a răsunat de atâtea ori glasul d-lui Iorga — un loc de latănire şi de uşiere pentru portari, — însemnază ori înconştienţă ori o răutate care numai din negreala călmarelor din redacţiile liberale poate isvori.

Că respectul în ţara noastră faţă de instituţiile şi băbăşii mari ai ţării a fost distrus de coşii şi ghiarele roboanilor — o ştie d-l Iorga prea bine. De sigur d-şea va râde în faţa acestor atacuri caraghioase şi va repeta cuvintele d-lui Brătianu: „Jigodiile latră, caravana trece“. Se impune însă respectul, — pe care „Viitorul“ nu-l cunoaşte — faţă de înaltele instituţii de cultură ale Franţei, cari nu pot fi comparate cu intrării de portari şi uşieri“.

De încheiere însă o altă vorbă: Iată un număr trecut se lăuda acelaşi ziar, că guvernul liberal are meritul de a fi acordat d-lui Iorga sprijinul financiar pentru ţinerea conferinţelor în Franţa. Întrebăm atunci: Cuprinde bugetul Ţării româneşti vre-o rubrică, în care sunt destinate fonduri pentru ţinerea de conferinţe pe scama portarilor şi uşierilor din Franţa?!

Către organizaţiile Partidului Naţional

Se atrage deosebită atenţiune organizaţiunilor partidului nostru, asupra faptului că la 1 Februarie expiră termenul de înscriere în listele permanente electorale, comunale şi judeţene, iar la 10 Februarie expiră termenul contestatiunilor.

Aceste liste sunt pentru anul întreg şi nu se mai pot schimba.

Cei mai de seamă cetăţeni, nu vor avea acces la vot, dacă nu vor fi înscrişi în liste la timp.

Batjocură sau despăgubiri de război?

Mai multe sute de locuitori ai comunei Râşnov de lângă Braşov, au hotărât se protesteze şi au făcut recurs contra hotărârilor Comisiei pentru stabilirea despăgubirilor de război.

Aceasta, din două motive: În lista celor ce li s-au votat despăgubiri, nu se indică numărul casei, astfel că purtând mai multe persoane aceleaşi nume de botz şi familie, fiecare suşine şi se înţere să primească suma cea mai mare votată pe acelaş nume.

Se cere deci în recurs şi indicarea numărului casei persoanelor respective.

Al doilea motiv de recurs îl formează genialele idei a Comisiei pentru stabilirea despăgubirilor, care în tabloul de dăruirilor a fixat între altele şi sume de câte 100 şi de câte 10 Lei, chiar.

Zece — încaji bine seama! — zece lei — despăgubire de război! Nu şti ce să crezi? glumă proastă sau batjocură?

Nu putem admite însă ca o comisie însărcinată cu rezolvarea unor chestii atât de grave şi de serioase, cum sunt despăgubirile de război, să se preteze la glume de felul acesta.

Rămâne deci cazul al doilea: o batjocură. Căci numai astfel poate fi privită şi suma de 10 Lei, hotărâtă şi destinată ca despăgubire unei persoane ai cărei avut a fost distrus de război.

Aşa văzut dându-se zece lei orbilor, cunghior şi cloghior

ceri cerşesc milă pela porţile bisericilor şi prin colţurile străzilor. Am văzut bacşişuri de câte zece lei — dar nu portarilor dela ministere şi chiar funcţionarilor înalţi, cari nu vorbesc decât în sute şi mii, — ci ehelnerilor şi altor persoane de servicii. Be, am văzut şi servitorii, cari refuză cu dispreţ un bacşiş de zece Lei. Dar n-am mai pomenit — şi dacă n-am fi văzut nu am fi crezut — ca sume de zece Lei să fie hotărâtă ca despăgubire de război de către o comisie compusă din oameni cu judecată la cap.

Că statul are greutăţi financiare, cari nu-l permit să despăgubească pe fiecare după măsura pagubelor suferite în război — admitem. Dar cunoaştem şi demnităţea cetăţenilor acestei ţări, cari pentru o pagubă de 10 lei nu s-au dămis să cerşească mila de orbeji a Vintilăi. Şi să nu se creadă că această batjocură s-a petrecut numai cu Râşnovenii. Ea este generală. Aceleaşi sume au fost votate şi pentru păgubiţii de război ai altor comune. — O spunem însă aceasta mai încet, căci dacă ne-ar auzi ar râde de noi şi ne-ar arăta cu degetul ca pe vre-un oarecare trib ai unei insule toamite de seib-teu. Aşa am ajuns sub cărmuirea „experienţabil“ şi „compătimentor“ liberali. Putea însă de Vintilă bugetarul să fie şi mai practic; Tutunul e artocci monopolizat

de stat. Iar preţul de vânzare al tutunului e cu mult mai mare decât costul lui de procurare şi fabricare. Nu era oare mai rentabil şi în interesul balanţei bugetare, ca şi în loc de onorabila sumă de 10 Lei să fi despăgubit pe dăruirile de război cu câte-un pachetel de tutun calitatea a III-a şi o cutie de chibrituri?

Ofiţeri cehoslovaci — decoraţi. M. S. Regele a conferit „Crucea comemorativă a războiului 1916—1918, cu bareta Siberia“ ofiţerilor din armata cehoslovacă, generalii Radala Gajda, Cecek şi Jean Syrový, foşti comandanţi de divizii în timpul războiului mondial, precum şi altor ofiţeri.

Bugetul pe 1926

Părţi din marele discurs rostit de d-l dep. MIHAI POPOVICI, fost ministru la disoluţiunea generală a bugetului în şedinţele Camerei din 14 Dec. 1925. După notele stenografice.

Un act neconstituţional

În fiecare an venim aici cu ocazia discuţiei bugetului, pentru ca să auzim cum guvernul laudă o politică economică de un an de zile, cum prin fraze care mai de care mai umflăte, mai pline de elan, constată prosperitatea acestei ţări, pe când în realitate sfârşit este criză, afară este mizerie, afară în loc de prosperitate apasă sărăcie.

Este al cincilea buget pe care d-l prezintă Camerei. S'a discutat constituţionalitatea acestui buget şi s'a vorbit clar şi limpede că faceţi un act neconstituţional, atunci când vă prezentaţi cu bugetul ei etacele. D-voastră prin bugetul acesta, încercaţi să legaţi mâna

acelor care vor veni după dv. Nu e vorba aici, d-lor, de guvern. D. Vintilă Brătianu spune, că poate că şi al şaselea buget are să-l prezinte tot d-şea.

Poate — nu ştiu şi poate să-l prezinte şi pe al optulea, dar un lucru este cert: că nu acestei Camere, pentru că această Cameră va trebui, cel puţin, — dacă mai este un pic de bun simţ, — să fie trimisă acasă şi în locul ei, să vină o Cameră nouă, eşită din alegeri noi (Aplauze de pe băncile opoziţiei unite).

Aşa dar, dv. legaţi Camera vintăre; acul acesta, înconştent, este neconstituţional. Dacă aveţi dv. puterea să răzbiţi guvernul, şi să faceţi al cincilea buget, trebuie să dizolviţi

această Cameră, înainte de trei luni de zile (Aplauze de pe băncile opoziţiei unite). Nu aveţi decât să faceţi alegeri generale şi după aceea, dacă ţara v'ar fi aprobat politica de dezastre, puteţi, într-o dezvoltare constituţională normală, să prezentaţi şi bugetul acesta şi să prezentaţi, dacă majoritatea acestei ţări v'ar fi dat încrederea ei, şi bugetele pentru anii viitori.

Dar, în sfârşit, aşa de impresionant totuşi nu este nici acest caz, pentru că istoria de mult-ori se repetă. Este cunoscut cazul ministrului Gladstone, care, în 1880, a venit la guvern. Înainte se votase un buget; bugetul acesta tocmai ca şi al dv. lega mălăie guvernului şi Parlamentului viitor. Cel dintâi act pe care l'a făcut, după ce s'a constituit Camera nouă, a fost că fără să se împedecă de bugetul vechiu, şi-a votat un buget nou. Or, lucrul acesta se poate înfăptui şi la noi

Ați făcut foarte rău, că în loc să faceți o continuitate normală constituțională, în desfășurarea vieții noastre de stat, dvs. în loc să faceți obosele măsuri de violență, pe care cei cari vor urma, vor fi siliți să le ia, fără ca să fie ei de vină, de aceste perturbări, în ordinea noastră normală. De vină sunteți dvs. căci dvs. sunteți urzitorii morali și materiali ai acestor perturbări. (Applauze de pe băncile opoziției unite).

Buget nou, concepție nouă

Dar, cum spunem în fiecare an, ați venit cu un buget cu spoliții extraordinare. Dar, după cum vi s'a arătat așa de strălucit dela această tribună, în repetite rânduri, de câteva ori de câte ori ați venit cu un buget nou de câteva ori ați venit și cu o concepție nouă care răsturna concepția vechiului buget.

Toată politica dvs. de patru ani de zile, nu a fost altceva decât o politică de talonare care a mers din contradicție în contradicție, călădind principiul, răsturnându-l, călădind altele și modificându-le, fără nici un fel de continuitate fără nici un fel de politică fixă, fără nici un plan de desfășurare a politicii economice și financiare.

Unde este planul de seriere cu care se tot lăuda d. Vintilă Brătianu în fiecare buget? Dvs. serieți și intrați în fiecare an într-o nouă epocă pe care o prezentați o dinaintea, dar tot această nouă epocă pe care o prezentați o dinaintea, tot dumneavoastră o amănăți prin tot principiul, pe care încearcă să se născociască.

A spus, astfel, că în anul 1924, ne apropiem de valoarea întregii. Unde este acel val de estenție?

De câteva ori s'a vorbit în anul 1925 de bugetul de înzestrare și punere în valoare a României noi. Ba mai mult, atunci s'a făcut și o egalizare a nevolilor mari de înzestrare și o nume se spunea că întâi vine refacerea căilor ferate, și apoi înzestrarea porțiunilor dunărene și maritime, și treilea plan de electrificare, și apoi cultura națională și apoi apărarea națională și apoi punerea în valoare a bogățiilor pământului.

S'a început bine înțeles cu punerea în valoare a bogățiilor țării, pentru interese particulare și tot planul celălalt, în fruntea cărui stătea refacerea căilor ferate s'a năruit. Așa că în anul 1924, nu se mai vorbește de înzestrare pentru ca iar să revenim, în 1925, cu un nou plan de înzestrare.

Consolidarea monetară.

Domnilor, în acest caducoscop de fel de fel de concepții, în primul rând vedem, urmând sistemul bugetului după expunerea de motive din anul acesta, consolidarea monetară și d. ministru vrea să-și facă un titlu de glorie călădind edificiul cel nou al politicii noastre monetare. Dar, în realitate, ce s'a întâmplat?

În loc ca acest edificiu monetar să urmeze o cale normală, după principiile pe care le stabilise mai dinainte, am văzut că a urmat tocmai ceceea d. ministru teoreticește nu s'voit. A preconizat deflația și a urmat o inflație, pentru că de fapt orice s'ar zice, noi trăim în epoca de inflație. De patru ani de zile nu se face altceva, decât se tipăresc bani. Mașina Băncii Naționale, tipărește bani noi.

Foarte bine! Statul nu a mai avut nevoie să mai facă împrumuturi la Banca Națională. Dar aceasta nu înseamnă că stocul de emisiune al Băncii Naționale, nu s'a sporit. Or, stocul de emisiune al Băncii Naționale, s'a sporit în acești patru ani cu șapte miliarde lei.

Este evident că această inflație a produs și devalorizarea leului nostru și evident că, dacă de aci înainte se vor mai tipări încă șapte miliarde sau zece miliarde, ori douăzeci de miliarde, fără să se dea statului o producție, prin aceasta să producă o inflație și prin inflația aceasta se produce o devalorare a banului.

Acesta e lucru cert. Bineînțeles că aceasta nu se va petrece dacă pe de altă parte avem o urcare a producției corespunzătoare, dacă pe de altă parte avem o viață economică mai intensă, care să paralizeze intrucâtva inflația tehnică, care se produce printr-o emisiune mai mare. Și domnilor, grație acestei inflații, grație acestei măririi a volumului de bani, am și văzut că viața noastră s'a scumpit; grație acestei cantități mai mari de bani, scumpindu-se viața vom vedea că s'a mărit paralel și bugetul, lucru ce-l voi erăta mai târziu.

Domnul ministru se finanțează, în momentul acela când s'a pus chestiunea politicii monetare, n'a judecat faptele reale pe care trebuia să călădească această politică monetară. Credca că instrumentul unor convențiuni este de ajuns.

Pe ce bază? Pe baza valorizării. Am arătat din belșug ce nefericire ar fi pentru țară ideea revalorizării.

Ca toate acestea, dacă convenționea încheiată cu Banca Națională ar fi fost o convențione care rezultă din împrejurările noastre economice, din necesitățile țării, din starea reală a politicii noastre monetare, care ar fi fost consecință? Convenționea ar fi fost că, în adevăr, leul nostru, de când s'a făcut convenționea și până astăzi cu sprijinul cel mare pe care-l dă statul Băncii Naționale, s'ar fi urcat.

În realitate însă ce vedem? Nu numai că leul nu s'a urcat, ci a scăzut; ba mai mult, în ultimele trei-patru luni din urmă s-au produs foarte multe fluctuații, zădeseori catastrofale.

În Anghia guvernului în 1925, în Aprilie, a anunțat că pe la sfârșitul anului 1925 lira sterlină — care atunci costa 88, țepă de paritate aur, va ajunge la 100. În adevăr, o încă după această declarație, lira s'a urcat la 99.8. De ce?

Pentru că guvernul englez, când a făcut această declarație era în condiția de cază, lease toate măsurile necesare ca să urmeze o politică serioasă pe care lumea putea să se bazeze.

Dar la noi ce s'a făcut? Din anumite motive politice s'a făcut acea convențione, fără ca la baza ei să stea o realitate. Și pentru că realitatea era în contra acestei convențione, de aceea avem paradoxul acesta, că ca toată această strălucită convențione încheiată cu Banca Națională leul nu numai că nu progresaază, ci merge înapoi.

— Va urma. —

Populația orașului Brașov

Înă după datele Biroului de populație, situația populației orașului Brașov cu ziua de 30 Nov. 1925:

- Români: bărbați 10.486, femei 8554, total 19.040.
 - Sași: bărbați 7450, femei 7551, total 14.981.
 - Maghiari: bărbați 7452, femei 9988, total 17.440.
 - Ereți: bărbați 882, femei 815, total 1697.
 - Alte naționalități: bărbați 180, femei 89, total 269.
 - Supuși streini: bărbați 684, femei 280, total 964.
- Populația totală a orașului este de 53.427 suflete, afară de populația streină și flotantă și sfârșit de aproximativ 5000 - 6000 locuitori nelăscăriți până acum la Biroul populației.

Dela Academia Română

Primim la redacție lista publicărilor prezentate la concursul premiilor ce sunt a se acordă în sesiunea generală din Mai-Iunie 1926.

Dintre autorii ardeleni, cari au trimis lucrări, reținem pe următorii:

La premiul didactic dr. C. Păcuraru Bănu de 5000 lei: Prof. Victor Lazăr cu lucrarea: „Istoria Românilor pentru Școlile Normale și secundare de stat și minoritare, cu specială privire la cele din ținuturile desrobite, cu multe ilustrații și două hărți în afară de text, Cluj 1924”.

La premiul dr. Aurel Cosma de 10000 lei: Simeon Simu: „Individualismul și pământul la Români și barbarii Daciei în primele opt veacuri, Lugoj 1924”.

La premiul Statului Gheorghe Așkei de 50000 lei: Ștefan Meleş: Regele Ferdinand al României, Cluj, 1925.

La premiul Adanachi de 5000 lei (divizibil): dr. Liviu Câmpănu: Problema gugei și retinismului în România și cercetările biologice asupra glandei tiroide, Cluj 1924. D. Coma: Călăuză agricolă, cuprinzând date și îndrumări din Economia Câmpului, pomării, vitric, legumărit și florărit, în trei tomuri, cu numeroase ilustrații în text, Sibiu, 1924.

Dela Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat.

Convocare

Domnii membrii ai Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat sunt rugați să ia parte la

a VI Adunare Generală

care va avea loc în ziua de 31 Ianuarie, la orele 11 în localul Sindicatului din Cluj, Piața Unirii 29 (Palatul Banfil) cu următoarea ordine de zi:

1. Cuvântul de deschidere al d-lui D. Tomescu, președintele Sindicatului.
2. Raportul secretarului general, d-l D. I. Cucu, despre activitatea Sindicatului în cursul anului 1925.
3. Raportul casierului, d-l Al. Hodoș, despre gestiunea financiară a anului trecut.
4. Raportul cenzorilor, d-nii Septimiu Popa și I. Ilieșu.
5. Proiectul de buget pe anul viitor.
6. Diferite propuneri.
7. Completarea comitetului prin alegerea a patru membrii noi, în locul d-lor M. Protopopu, I. Clopotof, V. Iosif și D. I. Cucu, iesși în sorți, precum și alegerea unui membru nou în locul d-lui D. Tomescu, demisionat din comitet.

Se atrage atenția d-lor membrii că, potrivit statutelor și regulamentului, membrii cari nu și vor plăti cotizațiile până în prezenta adunării, pe cel puțin anul trecut (în total 600) pierd dreptul de vot în adunare. Această dispoziție se va aplica cu strictețe, iar majoritatea adunării, pentru constituirea ei valabilă, se va socoti din toțișul membrilor la curent cu plata cotizațiilor.

Pentru buna ordine a dezbaterilor adunării, domnii membrii, cari au a face propuneri, sunt înștiințați că nu se vor lua în discuție decât propunerile făcute înscris și depuse la secretariat până în prezenta adunării.

Pentru ușurarea operațiunilor electorale, domnii membrii cari vor să candideze la cele 5 locuri vacante în comitet (4 în Cluj și 1 din provincie) trebuie să-și anunțe candidatura înscris la Secretariat, contra unei dovezii de primire, până în seara zilei de 30 Ianuarie, ora 18.

Președinte Secretar General
D. Tomescu. D. I. Cucu.

Reducerea impozitelor în Cehoslovacia

În atențiunea d-lui Sărăcilă Brătianu.

Ziarele cehoslovace anunță că reforma impozitelor după noul plan al Ministrului de finanțe cehoslovac, dr. Engliš, va aduce schimbări esențiale în regulul impozitelor.

Această reformă constă în reducerea impozitelor pentru toate întreprinderile mici, adică pentru întreprinderile unde capitalul este egal cu munca proprietarului, pentru micile magazine și pentru atelierile de meșerie.

Însă pentru întreprinderile cu capitaluri mari impozitele vor fi majorate. Impozitele sunt stabilite după felul întreprinderii și după venitul realizat. Taxa stabilită de către stat pentru fiecare categorie aparte formează baza impozitului general.

Această taxă se stabilește în modul următor: 1. Pentru întreprinderile mici ca steiere etc. taxa fundamentală este minimă, 2. Pentru întreprinderi unde capitalul este întrebuint în aceeași măsură cu munca proprietarului, taxa este mijlocie, 3. Pentru întreprinderile mari ca fabrici, societăți anonime etc. taxele fundamentale vor fi majorate. Impozitul principal este socotit pe venit. Pentru a se stabili impozitul financiar, se va lua în considerație media valorii pământurilor din anii de după războiu.

Taxa pentru exportul cărbunilor va fi anulată ușurându-se în acest mod exportul și în care timp se va asigura și lucrul pentru lucrătorii minieri.

Dela organizația P. N. în Tarnava-mare

Convocarea Comitetului Județean

Comitetul județean al partidului național din Tarnava-mare e convocat la Medias în sedință plenară pe ziua de 28 Ianuarie 1926 ora 11 a. m. în biroul advocatului și subsecretarului. Fiind multe și foarte importante chestiuni la ordinea zilei de dezbătut, domnii membrii sunt rugați să se prezinte la această sedință.

Medias, 18 Ianuarie 1926.
Dr. Dionisie Roman, preș. organizației județene.

În comuna Dârlos, care a trecut la județul Tarnava-mare, a avut loc în 17 Ianuarie în prezența a 300 țărani, în frunte cu preotul și învățătorul la constituirea comitetului local al partidului național. La acest act au asistat di medice dr. Petru Vlad, care a ținut o conferință sanitară și dr. Dionisie Roman, care a făcut un expozu al situației politice locale.

A doua conferință a Extenziunii universitare.

Conferința d-lui prof. univ. Silviu Dragomir.

Sâmbătă 23 Ianuarie va vorbi în aula liceului „Andrei Șaguna” d-nul prof. univ. Silviu Dragomir despre N. Bălcescu și Avram Iancu.

Va fi o conferință extrem de interesantă, date fiind studiile speciale făcute de eruditul nostru profesor din Cluj asupra mișcărilor din anii 1848-49.

Începutul precis la ora 6 seara. Intrarea benevolă (dela 1 leu până maximum 20 lei).

Revizuirea listelor electorale

— O lămurire oficială. —

Prefectura județului Iași a primit din partea ministerului de interne următoarea circulară: Listele electorale județene și comunele urbane nereședite și rurale întocmite în cursul lunii Octombrie 1925 sunt listele definitive și permanente prevăzute de art. 158 al. 8.

Lucrările de revizuire prevăzute de art. 158 al. 10 și 11 sunt următoarele:

1. Se vor șterge din liste cei cari între timp au pierdut dreptul de a fi alegători.

2. Să vor adăuga în liste toți cei cari au fost omiși și cari posterior întocmirea listelor au îndeplinit condițiile de a fi alegători.

Aiut ștergerie cât și adăugirile se vor așșa până cel mai târziu 1 Februarie a. c. După judecarea eventualelor contestații și comunicarea hotărârilor date de judecătoria respectivă, ștergerile și adăugirile rămânând definitive se vor opera în registrele listelor permanente.

Prin urmare toți cetățenii, cari n-au fost trecuți în lista întocmită în luna Octombrie anul trecut precum și toți acei, cari după întocmirea acestei liste au împlinit 21 ani, să se prezente de urgență la primăriile orașelor și satelor și să ceară introducerea lor în listă, ca să aibă drept de vot la alegerile comunale și județene, despre cari se spune, că vor avea loc în luna Februarie.

D-na Emilia Dr. Rațiu a împlinit 80 ani.

Dna Emilia Dr. Rațiu, văduva neuitatului luptător național și președinte al Partidului Național Român, Dr. Ioan Rațiu, a împlinit înalta vârstă de 80 ani la Sibiu, unde trăiește retrasă de zgomotul lumii.

Venerabila matroană, născută în anul 1846 și maritată la vârsta de 16 ani după fericitul ei soț, pe atunci avocat în Turda, a fost nu numai o femeie și soție model, ci alături de marcel ei soț a fost și o luptătoare neînfrântă pentru drepturile și libertățile poporului român, îndurând pentru sentimentele ei românești în alălea rânduri urgo dușmanului secular.

Recunosătorii pentru pilda înălțătoare ce ne a dat-o o viață întreagă, ne asociem din toată inima în urările de bine și manifestățiunile de dragoste cu care o încenjară astăzi Românii din Ardeal, dorindu-i, după ce va fost dat să vadă în împlinit idealul național, să se bucure încă mulți ani de roadele jertfelor aduse pentru întregirea neamului.

La mulți ani, venerabilă matroană!

Colecta pentru sinistrati prin potop.

- Transport din n-rul trecut
lel 14.331'50
- Eugen V. Sattu preot militar, Ploegh 100'—
 - Școala primară de stat „Principele Mihai” Moectul de jos, Bran 184 lei, colectați dela elevii acestei școli 184'—
 - Silvestru Bărsan, Herman 100'—
- Total lel 14.715'50

Locale

Rubrică economică

Diverse

Un colaborator intern al ziarului "Brassol Lapok" Koosis Bela, implinind 30 ani de activitate gazetărească...

Parastas. Corpul didactice primar din Braşov a luat înfişarea de-a se ofiţa Sâmbătă în 23 Ianuarie la ora 9 dim. în Biserica din Braşov-Cetate...

Societatea Janilor braşoveneni invită la producţiunea teatrală-declamaţională, împreună cu dans, ce o va arăta Duminică, 31 Ianuarie 1926 în sala cea mare dela "Redoute"...

Program: Muzică. Declamaţiune. Teatru: "Mădăraşa", comedie într'un act de I. Răduş-Sîrbul. Muzică, Declamaţiune. Teatru: "Domnul scititoraş", comedia în 3 acte de St. Binder. Declamaţiune, Muzică. Teatru: "Tiganul în căruţa", dialog comic într'un act de Ionuţ Suciu.

În pauză se va juca "Căluşerul" şi "Bătuta".

Biron de Informaţiuni. Dl Ioan Berariu, notar comunal şi şef de secţie financiară, trecut la pensie, a deschis la locuinţa sa în Braşov, Piaţa Rozelor Nr. 5 în etaj, un birou de informaţiuni, în care se mijloceşte închirieri de locuinţe, vânzări, cumpărări de imobile clădite şi neclădite, şi tot soiul de mărfuri...

Cine e ocupat în decursul zilei, se poate fotografia în atelierul meu şi seara până la 8 ore, la lumină electrică. Fotografii reglementare se execută în cel mai scurt timp. Fotografatul de Curte Heinrich Lang, Str. Porţii 52, Telefon 746 53 1-0

Societatea Uzina Electrică "V. Alrea" aduce la cunoştinţa domnilor abonaji, că începând dela 1 Ianuarie 1926, dl Inginer N. Vrăncianu a abzis din această societate.

Ne mai având funcţiunea de director tehnic la această societate, se face cunoscut că D-sa nu mai poate face nici o încasare şi nici o lucrare în numele societăţii. 48 1-1

Vizitaţi frizeria modernă românească Matei Tonţea, Strada Porţii No. 36. 5-6

Dr. Springer medic dentist, specialist în boale de gură (operator de gură) ordinaţiuni Str. Porţii 66. (în casa ziarului "Brassol Lapok"). 13 6-10

Doctorul Ioan Leonhardt are locuinţa particulară în Braşov în Strada Timişului Nr. 1 cu telefon 205. 21 3-3

Sfecla de zahăr în Polonia. — Din datele publicate de curând rezultă că în acest an s-a prefăcut ocupată cu sfeclă de zahăr în Polonia a fost de 173.000 ha, atingând astfel normalul dinaintea de război...

Recolta grâului în Argentina. — În acest an recolta grâului în Argentina a fost evaluată la 270 milioane bas hali, din care disponibil pentru export 195 milioane bushels, adică circa 500 mii vagoane.

Rezistenţa la ger a diferitelor plante agricole. — Rezistenţa la ger a diferitelor plante agricole stă în strânsă legătură cu cantitatea de zahăr, pe care o conţine aceste plante. Într'adevăr, mai ales studiile recente ale lui Akerman dela Svalof au descoperit un paralelism surprinzător între cantitatea de rezistenţă la ger a grâului şi cantitatea de zahăr, pe care o conţine seminţele de grâu.

Rezistenţa la ger a fost studiată atât prin observaţiuni în câmpurile comparative, cât şi prin experienţe de laboratoriu, unde dintr-unle surse de grâu au fost supuse unui frig de -10° până la -20° C.

Dând nota 10 g. apă cel mai rezistent la ger (grâul local suedez) şi nota 1 grâului cel mai sensibil la ger (grâul de primăvară din Hainau), Akerman a obţinut în experienţe sale următoarea clasificare:

Grâul local suedez 10, No. 0842 9; Thale II. 8; Soare 7; Birgita 6; Pratoş 6; Extra Squarehead II. 5; Mica 4; Wilhelm 2; Peri (Grâu de primăvară din Hainau) 2; Grâu de primăvară din Hainau 1.

Până la cantitatea de zahăr a grâului local suedez (egal 100%) Akerman găsi că cantitatea de zahăr mai sus indicată arată următoarea cantitate de zahăr (exprimată în procente faţă de grâul local):

Grâul local suedez 100; No. 0842 88; Thale II. 78; Soare 65; Birgita 57; Pratoş 58; Extra Squarehead II. 51; Mica 47; Wilhelm 43; Peri (Grâu de primăvară din Hainau) 30; Grâu de primăvară din Hainau 24.

Partea practică a acestor cercetări e ca se poate constata că în ternele mai puţin aspre rezistenţa la ger a grâului chiar numai prin analize de laborator.

De asemenea s'a observat în câmpurile de ameliorare din Germania şi Suedia că repun mărimea mai ales grâului rezistent la ger: desigur că această preferinţă a tot s'a în legătură cu bogăţia în zahăr a grâului rezistent la ger; şi astfel repun servesc ca un indicator preţios al rezistenţei la ger a diferitelor surse de grâu, metode care va servi de-aşa fel în câmpurile noastre de ameliorare, lipsite de laboratoriu. "Viaţa Agricolă".

*) Numărul 100 pentru grâul local suedez corespunde unei cantităţi de zahăr de circa 19,5%.

DISTOL VINDECA Gălbeaza OILOR ŞI VITELOR De vânzare la Farmacii DEPOZIT PENTRU ARDEAL: Sec. Iul FRANCISC GERGELY CLUJ Piaţa Unirei 21. 1067 8-9

Trozki — artist de film.

Un regisor de cinematograful din Hollywood (California) declară că Lew Trozki a fost angajat pe vremuri la montarea a două filme americane. Acest fapt s'a petrecut câţiva ani înainte de război în următoarele împrejurări. Societatea de filme "Vitegraf", lucră pentru crearea unui film din viaţa revoluţionarilor ruşi. Regisorul nu se putea decide usor cui să încredinţeze rolul principal. El a intervenit deci la un colaborator al său ca să caute persoane prietere emigranţilor ruşi, cari ar putea primi anumite roluri imposibile de creat de către artiştii americani. Acest colaborator i-a răspuns că nu este necesar de a se căuta artiştii adevăraţi deoarece ar putea aduce în fiecare moment pe cei mai mari revoluţionari şi anarhişti ruşi.

Într'adevăr el a adus imediat câteva persoane care numai prin fizionomia lor au emuzionat pe regisor în cel mai înalt grad. Cel mai desigur dintre aceste persoane era tocmă Bronstein, actualul Trozki. Pe atunci el lucra la New York în calitate de corespondent în zărele ruseşti. El a fost în strânsă legătură cu regisorul şi s'a făcut gata să preia orice rol.

"Revoluţionarii" au jucat stăruie de natură pentru acei cinci roluri înalt directorial deosebiţi, la crearea unui nou film "Stăgănatul păcii" care a fost montat în 1905, având nevoie de un colorat rusesc, imediat s'a adresat lui Bronstein.

Pentru debuturile sale Trozki a câştigat în sfârşit de onoranţă care era pe atunci destul de frumoa, şi un certificat în care i se recunoştea meritele lui ca principal actor, ca fiind deosebit de talentat în arta dramatică.

Regisorul declara că dacă demniţii ruşi sovietici ar fi silit să se întoacă în America, el ar fi foarte bine primit şi i s'ar fi dat de lucru la Hollywood, fiind angajat în condiţiuni cele mai avantajoase. (Ceps).

Almanahul Presei Române,

editat de "Sindicatul Presei române din Ardeal şi Banat" cu un calendar pentru anul 1926, nera sosit la administraţia ziarului nostru.

Preţul unui exemplar 50 lei, ediţie de lux 100 lei.

Acest almanah, format octav, cu un conţinut bogat de peste 200 pagini, hârtie veşină, cu numeroase ilustraţiuni, n'ar trebui să lipsească din nici o o casă românească.

D-nii, cari au prenotat exemplare, sunt rugaţi să treacă pe la administraţia ziarului nostru, spre a lua în primire exemplarele.

RECORD Die Schöne Wienerin (La Femme Élégante) se află spre vânzare la toţi chioşcarii de ziare, la depozitul de ziare ELEKES, Str. Porţii 32, curtea şi la librăria IG. BENKŐ, Strada Porţii 52. Editura IG. HERTZ, Bucureşti. 47 2-2

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori şi când timp mai îndelungat sau invers.

Primăria oraşului Braşov.

Ad. No. 0863-1926 Cons. orăş.

Supliment la Ordonanţa XLV

ad No. 25865 cons. orăş. din 29 Decembrie 1925. Având în vedere noul aviz al reprezentanţilor vânzătorilor şi consumatorilor ee carne — ordonăm următoarea modificare: 1 Kg. carne de vită L. 24-26 1 " " carne de porc " 42-44 1 " " slanină crudă de porc " " " 50 Braşov, la 15 Ianuarie 1926. 50 1-1 Consiliul orăşenesc.

No. 579/926

Publicaţiune

Din veniile fundaţiunii înfiinţată de văduva Mathilda de Trauschenfels născ. Wenzel de Kronfeld într'u amintirea tatălui ei, a fostului jud. primar Josef Wenzel de Kronfeld, sunt a se împărţi la 19 Martie a. c. zece ajutoare de câte 500 de Lei între cetăţeni sau cetăţene de aici din localitate.

Indreptăţiţi de a solicita aceste ajutoare sunt cetăţeni sau cetăţene sărace şi incapabile de muncă şi căşig, fără deosebire de naţionalitate şi religune, dar numai cei născuţi în Braşov şi cari aparţin la Braşov.

Cererii se vor alătura atestatul de botez, atestatul de apărţinere la această localitate şi certificatul medical că e incapabil de muncă.

Mai departe penitenţii sau penentele au să probeze printr'un atestat al Primăriei şi adevărat si de oficiul parohial competent că nici penitentul nici penenta, nici cărinţii sau copiii danşilor, dacă au, asemenea nici soţul (soţia) cu care trăieşte sub un acoperiş, n'au nici o avere.

În fine, fiecare penent trebuie să probeze tot cu atestat dela Primărie că merită a fi ajutat.

Petţiunile sunt a se prezenta în subsala Primărie până la 20 Februarie a. c. o a 12 a. m. Braşov, la 19 Ianuarie 1926. 51 1-1 Primar

CINEMA APOLLO

Începând de azi Joi, până Sâmbătă va rula monumentalul film-Dorian

Femea stigmatizată

La rolurile principale: Pola Negri şi Charles la Rogue

Duminecă: Senzaţionalul film:

Mizerabilii vişţii

La rolul principal cu M. Várkonyi. În fiecare zi radio-concert.

SKIURI de prima calitate au sosit la CASA FOTO-SPORT HERMANN GUST

Publicaţiune

În comuna Feldioara (jud. Braşov) se va ţine târgul săptămânal şi de vite cunute în fiecare Sâmbătă. 44 2-2 Primăria comunală.

Ministerul Justiţiei

Comisiunea de naturalizări. Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre ştiinţa acelorora cari er voi să faceţi o întâmpinare, potrivit di poziţiunilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Preşedinte, Subsemnatul Ladislau Lelkovits, de cetăţenie ungară domiciliat în Braşov, strada Agriselor No. 7, de profesiune comerciant, cu onoare vă rog să binevoiaţi a mi admite dobândirea naţionalităţii române prin naturalizare. În scrijina cererii mele alătur actele cerute de lege şi anume: 1. Un certificat de botez. 2. Declaraţie notarială de renunţare la cetăţenia ungară. 3. Certificatul de moralitate al Primăriei oraşului Braşov. 4. Certificatul de moralitate al Parchetului Tribunalului Braşov. 5. Certificatul dovedind că posed mijloacele de întreţinere şi posibilitatea de a mi asigura existenţa. 6. Recipisa No. 18816/1925 a Administraţiei Financiare pentru plata taxei de timbru fix.

În speranţa unei rezolviri favorabile, vă rog a primi Domnule Preşedinte asigurarea deosebitei mele stime şi consideraţiuni.

(ss) Ladislau Lelkovits.

CINEMA MODERN

Astăzi, Joi şi mâine, Vineri mai rulează partea a doua a grandiosului film

În aeroplan în jurul pământului

La toate reprezentaţiunile radio-concerte

Începând de Sâmbătă va începe cel mai puternic film al acestui an, în 11 acte

HOŢUL DIN BAGDAD

În rolul principal: Douglas Fairbanks. Radio-concert la fiecare seară.

De vânzare teren situat în apropierea gării

Barolomeu-Braşov şi lângă canalul industrial Timiş, bun pentru construcţiuni industriale şi locuinţe. Oferte se primesc până la 15 Februarie 1926 la economatul bisericii evangh. Braşov Cetate, Curtea Honterus No. 2, unde se dau şi informaţiuni. 18 4-0

Mobile Dormitoare frumoase, sufragerii, mobilier american pentru biurouri, scaune-Thonet, fotolii etc. etc., se pot cumpara estin şi convenabil la

PETER GROSS

Magazin de Mobile Codlea (Judeţa Braşov)

35 2-3

Câştig 100 lei zilnic

cu acvizţiuni de asigurări. Oferte scrise la "Casa poştală 7 Braşov". Ocupaţiunea principală rămâne neinfluenţată. 938 30-0

Publicaţiune

Târgul de iarnă în anul curent se va ţine în comuna Râşnov, Judeţul Braşov, în următoarele zile:

Târgul de vite în 25 Ianuarie 1926.

Târgul de marfă în 26 Ianuarie 1926.

Râşnov, la 16 Ianuarie 1926. 49 1-2 Primăria comunală.

Un ucenic siltor

cu plată, se primeşte la PAPE-TARIA HERZ, Braşov. 3-0

